

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.360/2023 privind sistemul public de pensii, precum și completarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal

Prezentul proiect de lege urmărește corectarea unor disfuncționalități apărute în aplicarea Legii nr. 360/2023, precum și eliminarea unor situații discriminatorii care afectează persoanele asigurate sau pensionate în cadrul sistemelor de pensii neintegrate în sistemul public, în special în cazul sistemelor de pensii ale cultelor religioase. Propunerea legislativă are în vedere asigurarea respectării principiilor constituționale ale egalității în drepturi, nediscriminării și protecției sociale, precum și o corelare coerentă între diferitele sisteme de pensii existente în România.

Un prim set de modificări vizează recunoașterea efectivă a stagiilor de cotizare realizate în sisteme diferite, în special pentru femeile care solicită reducerea vârstei standard de pensionare. În forma actuală a legii, condițiile trebuie îndeplinite exclusiv în cadrul aceluiași sistem, ceea ce conduce la situații injuste pentru persoanele care au desfășurat activitate profesională în sisteme diferite. Prin posibilitatea cumulării stagiilor de cotizare contributive, se asigură valorificarea muncii efectiv prestate, indiferent de sistemul în care aceasta a fost realizată, evitându-se situațiile în care drepturi legale nu pot fi accesate din motive pur administrative. Măsura are un impact social pozitiv, în special pentru mamele care au avut parcursuri profesionale în sisteme diferite, fără ca nașterea și creșterea copiilor să fie condiționate de apartenența la un anumit sistem de pensii.

Proiectul de lege are în vedere și eliminarea unor blocaje administrative apărute în practică, în special în legătură cu accesul la documente de stare civilă și recuperarea sumelor plătite necuvenit după decesul titularului. În prezent, casele de pensii din sistemele neintegrate se confruntă cu refuzuri din partea instituțiilor publice sau a băncilor, pe motiv că anumite dispoziții legale ar fi aplicabile exclusiv sistemului public. Aceste situații au generat imposibilitatea recuperării unor sume plătite necuvenit, precum și dificultăți în verificarea situațiilor de deces, deși obligațiile și responsabilitățile caselor de pensii sunt similare. Modificările propuse clarifică expres că aceste proceduri sunt aplicabile și sistemelor neintegrate, asigurând un tratament juridic unitar și evitarea unor interpretări restrictive.

Un alt obiectiv esențial al proiectului îl reprezintă consacrarea explicită a faptului că sistemele de pensii neintegrate fac parte din sistemul național de securitate socială. În practică au existat situații în care instituții publice au refuzat recunoașterea acestui statut, invocând faptul că respectivele sisteme nu ar face parte din rețeaua națională de protecție socială, deși acestea funcționează în temeiul legii și sunt supuse acelorași reguli europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială. O asemenea interpretare conduce la blocaje administrative și la limitarea unor drepturi fundamentale ale pensionarilor.

În același sens, proiectul propune eliminarea discriminărilor existente în acordarea unor beneficii sociale finanțate din bugetul de stat sau din fonduri europene. În ultimii ani, anumite ajutoare financiare acordate pensionarilor au fost limitate exclusiv la beneficiarii sistemului public, deși aceste plăți nu erau suportate din bugetul asigurărilor sociale, ci din alte surse publice. Această practică a creat o diferență de tratament nejustificată între pensionari, exclusiv pe criteriul apartenenței la un anumit sistem de pensii. Jurisprudența Curții Constituționale a

sanționat deja astfel de situații, constatând caracterul neconstituțional al unor prevederi similare. Prin urmare, se impune consacrarea expresă a principiului potrivit căruia toate drepturile sociale acordate pensionarilor din fonduri publice trebuie să se aplice, fără discriminare, tuturor pensionarilor din România.

Proiectul mai urmărește eliminarea unor tratamente diferențiate în ceea ce privește costurile serviciilor poștale pentru plata pensiilor. În prezent, sistemele de pensii neintegrate achită tarife comerciale pentru servicii identice cu cele prestate în cadrul sistemului public, deși acesta beneficiază de tarife stabilite prin legea bugetului asigurărilor sociale. Având în vedere caracterul social al acestor plăți se impune stabilirea unui tratament tarifar unitar, pentru a evita o discriminare indirectă între sisteme care îndeplinesc aceeași funcție socială.

Totodată, modificările propuse vizează asigurarea accesului sistemelor de pensii neintegrate la infrastructura digitală europeană necesară pentru aplicarea regulamentelor Uniunii Europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială. Lipsa accesului la aceste platforme a generat întârzieri semnificative în soluționarea dosarelor de pensii internaționale, afectând direct beneficiarii. Prin consacrarea dreptului de acces la aceste sisteme, sub coordonarea CNPP, se creează cadrul legal necesar pentru funcționarea normală a acestor proceduri.

În același timp, proiectul clarifică obligația ca, contribuțiile de asigurări sociale aferente angajaților sistemelor neintegrate să fie virate în fondurile propriilor case de pensii, evitând interpretările contradictorii ale organelor fiscale, care au generat controale și sancțiuni nejustificate. De asemenea, se reglementează expres regimul fiscal al caselor de pensii ale cultelor religioase, confirmând statutul acestora de entități componente ale cultelor și aplicarea regimului fiscal corespunzător, pentru a preveni situațiile de abuz sau interpretare eronată din partea autorităților fiscale.

În ansamblu, modificările propuse au ca scop asigurarea unui tratament echitabil pentru toți pensionarii, indiferent de sistemul de pensii din care fac parte, eliminarea blocajelor administrative și asigurarea unei aplicări unitare a legislației naționale și europene în materie de securitate socială. Proiectul nu creează privilegii, ci corectează situații discriminatorii și asigură funcționarea coerentă a tuturor sistemelor de pensii în cadrul sistemului național de protecție socială.

Toate considerentele menționate anterior impun necesitatea modificării Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, respectiv Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, fapt pentru care am inițiat și supunem dezbaterii și adoptării, de către cele două Camere ale Parlamentului, prezenta propunere legislativă.

În numele inițiatorilor:

ANTAL István-Lóránt

Senator UDMR

Tabel cu semnatarii Proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.360/2023 privind sistemul public de pensii, precum și completarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal

NR	SENATOR/DEPUTAT	PARTID	SEMNĂTURĂ
1	ANTAL ISTVÁN - TÓRÁNYI	UDMR/EMASZ	
2	Fajér László Ödön	UDMR	
3	KONDOR ÁGOTA	UDMR	
4	Kovács Máté	UDMR/PSD	
5	TASNÁDI ISTVÁN SZILÁRD	RMASZ/UDMR	
6	NOVÁK LEVENTE	RMASZ/UDMR	
7	Császár Károly - Zolt	RMASZ/UDMR	
8	Szabó Ödön	PSD/UDMR	
9	MAGYAR LÓRÁND - BALINT	RMDSZ/UDMR	
10	KÖNCSÉI CSABA	UDMR	
11	MOLNAR ANDRÉI	UDMR	
12	ZHORANEC ZIGITA - ENA	RMASZ/UDMR	
13	HAYDU GÁBOR	UDMR	
14	MÁRKÓ ATTILA GÁBOR	RMDSZ/UDMR	
15	BIRÓ ROZÁLIA - IBOLYA	UDMR	

Tabel cu semnatarii Proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.360/2023 privind sistemul public de pensii, precum și completarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal

[illegible]